

Miljödepartementet

Diarienummer

Utr 2022/62

Datum

2022-12-07

Yttrande över Tillväxtanalys redovisning av uppdraget att ta fram underlag om näringslivets klimatomställning inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen

Trafikanalys har anmodats att yttra sig över Tillväxtanalys redovisning av uppdraget att ta fram underlag om näringslivets klimatomställning inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen. Trafikanalys väljer att avgränsa sitt yttrande till förslag och rekommendationer som Trafikanalys bedömer berör transportpolitik och områden inom vilka Trafikanalys verkar och avstår att yttra sig över redovisningens övriga delar.

Trafikanalys svar utgår från den numrering av förslag och rekommendationer Tillväxtanalys använder i redovisningen, se PM 2022:10 "Näringslivets Klimatomställning" och i Faktablad 2021/54 "Beskrivning av förslag och rekommendationer".

Sammanfattning

31. Förslag - Se över och justera de nationella klimatmålen så att de tydligare anknyter till och bidrar till EU:s klimatpolitik

Trafikanalys noterar att förslaget inte nödvändigtvis ligger inom ramen för Tillväxtanalys uppdrag. Trafikanalys instämmer dock i att det är viktigt att de nationella klimatmålen anknyter till och bidrar till EU:s klimatpolitik men att förslaget om en översyn kommer i ett för tidigt skede.

39. Rekommendation – Gör statliga åtaganden långsiktigt bindande

Trafikanalys anser att det är viktigt att verka för långsiktiga spelregler men anser att stöd, bidrag och subventioner löpande måste utvärderas i förhållande till bland annat omvärldsutvecklingen och kunna tas bort eller justeras om analyser visar att det är lämpligt.

47. Utred möjligheten att justera tidsperioden för statistiksekretessen för miljö-, klimat-, och energirelaterad statistik

Trafikanalys tillstyrker förslaget men eftersom förslaget har bäring på flera statistikområden är det bra om frågan utreds övergripande och inte enbart för klimatrapporteringen.

Kommentarer på de förslag Trafikanalys har tagit ställning till

31. Se över och justera de nationella klimatmålen så att de tydligare anknyter till och bidrar till EU:s klimatpolitik

Tillväxtanalys föreslår att ge miljömålsberedningen i uppdrag att se över och justera de nationella klimatmålen så att de tydligare anknyter till och bidrar till EU:s klimatpolitik samt på ett kostnadseffektivt sätt bidrar till uppfyllande av de globala klimatmålen. I uppdraget kan även en analys av tänkbara åtgärder som medför att den nationella politiken bidrar till att förstärka eller komplettera EU:s politik ingå.

Trafikanalys noterar att förslaget inte nödvändigtvis ligger inom ramen för Tillväxtanalys uppdrag. Trafikanalys instämmer dock i att det är viktigt att de nationella klimatmålen anknyter till och bidrar till EU:s klimatpolitik och att detta skulle kunna motivera en översyn av klimatmålen. Förhandlingarna rörande EU:s klimatpolitiska paket "Fit for 55" är emellertid ännu inte avslutade, varför frågan möjligen är i ett väl tidigt skede för att redan nu ta konkreta steg i den riktningen.

39. Gör statliga åtaganden långsiktigt bindande

Tillväxtanalys lyfter fram att en rekommendation att statliga stöd, bidrag och subventioner så långt det är möjligt ska baseras på bindande åtaganden. De motiverar det med följande skrivning "För att accelerera kapitalförsörjningen till näringslivets klimatomställning behöver finansmarknaden långsiktiga och stabila spelregler. Där politisk styrning skapar efterfrågan och stöd till klimatomställningens nya marknader får inte marknadsriskerna ersättas med politiska risker. För att mobilisera mer kapital från finansmarknaden till näringslivets klimatomställning är förslaget att statliga stöd, bidrag och subventioner ska, så långt det möjligt, baseras på bindande åtaganden som kan ligga till grund för finansieringsbeslut och riskbedömning."

Rekommendationen kan påverka näringar som verkar inom transportområdet, exempelvis fordonstillverkare. Trafikanalys anser att det är viktigt att verka för långsiktiga spelregler men anser att stöd, bidrag och subventioner löpande måste utvärderas i förhållande till bland annat omvärldsutvecklingen och kunna tas bort eller justeras om analyser visar att det är lämpligt. Det demokratiska systemet ska också innebära möjligheter för de folkvalda att ändra riktning.

47. Utred möjligheten att justera tidsperioden för statistiksekretessen för miljö-, klimat-, och energirelaterad statistik

Tillväxtanalys rekommenderar att utreda möjligheten till att förkorta statistiksekretessen för miljö-, klimat- och energirelaterad statistik så att konfidentiella publicerade data blir tillgänglig efter en kortare period. Som ansvarig myndighet för offentlig statistik inom transporter och kommunikationer berörs Trafikanalys indirekt av förslaget då uppgifter om transportaktiviteter utgör viktiga indata för utsläppsberäkningar.

Vi vet att sekretessbegränsningar leder till stora informationsförluster och minskar statistikens användbarhet. Informationsförluster kan till exempel begränsa möjligheten att möta behov av en finare geografisk indelning. Trafikanalys anser därför att det är ett bra förslag att utreda om sekretessbegränsningarna kan lättas upp. Det handlar då om att väga olika intressen mot varandra och hitta en bra balans. En utredning måste beakta om företagen lider skada av en eventuell förändring. Företag måste kunna lita på att känsliga uppgifter skyddas, annars riskerar det att leda till att adekvata uppgifter undanhålls eller att företag avstår helt från att rapportera in uppgifter till statistiken. Eftersom förslaget har bäring på flera statistikområden är det bra om frågan utreds övergripande och inte enbart för klimatrapporteringen.

Övriga kommentarer

Tillväxtanalys har valt att lämna ett särskilt yttrande till sin egen redovisning, bilaga 4 i PM 2022:10 "Näringslivets Klimatomställning". Trafikanalys har svårt att förstå vad Tillväxtanalys yttrande syftar till. Om det är så att Tillväxtanalys motsätter sig några av de förslag och rekommendationer myndigheten har redovisat bör det tydligare framgå.

Generaldirektör Mattias Viklund har beslutat i detta ärende efter föredragning av Pia Sundbergh. I beredningen av ärendet har också Henrik Petterson samt avdelningschef Gunnar Eriksson deltagit.

Mattias Viklund
Generaldirektör